

Verslag van de secretaris over 2023

Jaarvergadering 2023

De jaarvergadering vond plaats op 12 mei 2023 in de Jaarbeurs in Utrecht. Tijdens het huishoudelijke deel van de vergadering legde het bestuur (financieel) verantwoording af over 2022. Ook werden de plannen voor 2024 geschetst.

Het inhoudelijke deel van de jaarvergadering begon traditiegetrouw met de rede van de voorzitter, Bert Marseille. Hij stond daarin ook stil bij het plotselinge overlijden van Ben Schueler, die van 2013 tot 2017 voorzitter was van de VAR en ten tijde van zijn overlijden voorzitter was van de VAR-commissie ‘Verruiming bevoegdheden bestuursrechter’.

Het inhoudelijke deel had als thema ‘**Zorgplichten in het bestuursrecht**’. De leden spraken hierover aan de hand van preadviezen van Maurits Ippel & Michiel Scheltema (‘De rechtsstatelijke zorgplicht’), Arre Zuurmond, Mariëtte Lokin & Trude Mulder (‘De informationele zorgplicht van de overheid’), Anna Collignon (‘Zorgplichten in het omgevingsrecht’) en Rogier Stijnen (‘Zorgplichten bij financiële dienstverlening, bij bestrijding van witwassen, bij marktregulering en bij het waarborgen van de volksgezondheid’).

Tijdens de jaarvergadering zijn verder de winnaars van de VAR-pleitwedstrijd gehuldigd en is de VAR-Michiel Scheltemaprijs uitgereikt.

Het verslag van de jaarvergadering is inmiddels gepubliceerd.

VAR-Michiel Scheltemaprijs

De vierjaarlijkse VAR-Michiel Scheltemaprijs is toegekend aan Rob Widdershoven voor zijn vele publicaties, in het bijzonder zijn conclusies als staatsraad advocaat-generaal. De jury bestond uit Dorien Brugman (voorzitter), Rens Koenraad en Rolf Ortlep.

Scheltemalezing

Op 27 januari 2023 werd de vierde Scheltemalezing gehouden.

Prof. mr. Ymre Schuurmans sprak over ‘Toegang tot het (bestuurs)recht’. Zij ging in op de toegang tot bestuursrechtelijke procedures, de rechtsbeschermingsproblemen die burgers daarbij ervaren en hun mogelijkheden om voor rechtshulp en gefinancierde rechtsbijstand in aanmerking te komen.

VAR-Pleitwedstrijd

Op 10 mei 2023 vond de jaarlijkse VAR-pleitwedstrijd voor studenten plaats. Dit jaar was de organisatie in handen van de Universiteit Leiden. De wedstrijd is gewonnen door het team van de Universiteit Utrecht. Het VAR-bestuur dankt de organisatoren (met name Olaf van Loon en Femke Binnendijk) en de jury (onder voorzitterschap van Bart Jan van Ettekoven).

Jonge VAR

Op 1 december 2023 vond de jaarlijkse bijeenkomst van de Jonge VAR plaats. De bijeenkomst stond in het teken van het bewijsrecht. Preadviseurs waren Ola Al Khatib (over de bewijslastverdeling bij algoritmische besluitvorming), Michiel Hennevelt (over bewijsnood in belastingzaken) en Dries van de Voort (over de (in)formele burgerlus). Na voordrachten van de preadviseurs vond een levendige discussie plaats onder leiding van Nina Bontje. De preadviezen zijn uitgebracht in de Jonge VAR-reeks (nr. 22). Een verslag van de bijeenkomst is, samen met een bespreking van de preadviezen, gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht.

Studiemiddagen

In 2023 vonden twee studiebijeenkomsten plaats.

Op 5 april 2023 werd, samen met de Staatsrechtkring, een bijeenkomst georganiseerd over toetsing door de rechter van wetten in formele zin aan het evenredigheidsbeginsel. Centraal stond de vraag in hoeverre het binnen de geldende grenzen van het toetsingsverbod in artikel 120 van de Grondwet mogelijk is om steeds te komen tot een evenredige toepassing van een gebonden bevoegdheid in een wet in formele zin. Ingrid Leijten, Melanie van Zanten en Rolf Ortleip leidden dit thema in.

Samen met de Vereniging voor Belastingwetenschap organiseerde de VAR op 22 juni 2023 een studiemiddag over 'Overheidscommunicatie en vertrouwen'. Tijdens deze middag ging het over de vraag in hoeverre burgers mogen vertrouwen op informatie van de overheid over wet- en regelgeving, op basis waarvan zij concluderen welke rechten en verplichtingen zij hebben. Onder meer werd ingegaan op de vraag hoe ver de verplichtingen van de overheid reiken en wie het risico draagt als er iets mis gaat in de communicatie tussen overheid en burger. Twee proefschriften, van Tirza Cramwinckel en Nikky van Triet, vormden mede de aanleiding voor deze studiemiddag. Zij leidden ook het thema in. Verder spraken Maarten Camps, Esther de Leeuw en André Verburg.

Jonge onderzoekersdag bestuursrecht

Op 30 juni 2023 vond in Nijmegen de tweede editie plaats van de Jonge onderzoekersdag bestuursrecht, een gezamenlijk initiatief van het Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht (NTB) en de VAR. Dertien jonge onderzoekers schreven voor deze dag een paper. De drie deelsessies gingen over onderscheidenlijk 'Maatwerk en evenredigheid', 'Handhaving anno 2023' en 'De verhouding tussen bijzondere wetgeving en de Awb'.

VAR-commissie Verruiming bevoegdheden bestuursrechter

Na het plotselinge overlijden van haar voorzitter, Ben Schueler, heeft de commissie zich herpakt. Eind 2023 is het rapport ‘Verbreiding van bestuursrechtspraak’ afgerond.

#BestuursrechtBeter

Onder het motto *#Bestuursrechtbeter* is sinds 2021 een groep praktijkjuristen en wetenschappers onder de vlag van de VAR aan de slag gegaan met ideeën om een verandering in het bestuursrecht in gang te zetten.

Het handvest overheid-burger werd op 22 juni 2023 overhandigd aan de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mr. drs. H.G.J. Bruins Slot.

Verder is een handreiking gepubliceerd met de titel ‘Het gelijkheidsbeginsel revisited – Handreiking voor een moderne kijk op het gelijkheidsbeginsel in de uitvoeringspraktijk’. Naar aanleiding hiervan zal nog een studiemiddag plaatsvinden.

Het bestuur

Tijdens de algemene ledenvergadering op 12 mei 2023 zijn mr.dr. B.J. (Barbara) van de Griend, mr.dr. J.A.E. (Juliette) van der Jagt-Jobsen, mr. R. (Riccardo) Osterwald en mr. dr. H.G. (Hanna) Sevenster herbenoemd als leden van het bestuur. De algemene ledenvergadering stemde daarnaast in met de benoeming van mr. H. (Hendrik) Herweijer, senior wetgevingsjurist bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, tot bestuurslid en secretaris en van mr. E.M.B. (Erlinde) Kuijpers, teammanager Juridische Zaken bij de Autoriteit Consument en Markt, tot bestuurslid.

Samenstelling bestuur per 1 januari 2024

Het bestuur bestond op 1 januari 2024 uit prof.mr.dr. A.T. Marseille (voorzitter), mr. H. Herweijer (secretaris), mr. N.N. Bontje (penningmeester), mr. A. Collignon, mr. J.K. Drewes, mr. J.A.R. van Eijsden, mr.dr. B.J. van de Griend, mr.dr. J.A.E. van der Jagt-Jobsen, mr. E.M.B. Kuijpers, prof.mr.dr. R. Ortlep, mr. R. Osterwald, mr.dr. T.N. Sanders, mr.dr. H.G. Sevenster, mr. A. Venekamp en mr. L.W. Verboeket.

Ledenaantal en financiën

De vereniging telt circa 1.550 leden (waarvan zo'n 75 studenten) en 32 donateurs. De financiële situatie geeft geen reden tot zorg, al zijn met name de sterk gestegen kosten wel aanleiding voor het bestuur om de inkomsten en uitgaven van de vereniging goed tegen het licht te houden.

De secretaris,
Hendrik Herweijer.